

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه اصلاح ماده (۱۴۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی،
اجتماعی و فرهنگی کشور»

مقدمه

بند «الف» ماده (۱۴۷) قانون برنامه چهارم توسعه، این اجازه را به کارکنان مشمول صندوق‌های بازنشستگی داده است، در صورتی که با خرید خدمت شوند، به دستگاه‌های دیگر منتقل شوند و یا با استفاده از مرخصی بدون حقوق (بدون محدودیت زمانی) در بخش غیردولتی اشتغال یابند کماکان مشمول صندوق بازنشستگی خود باشند.

مخاطبین این قانون کلیه کارکنان مشمول صندوق‌های بازنشستگی از جمله کارکنان مشمول صندوق بازنشستگی وزارت اطلاعات هستند.

لایحه مذکور با این توجیه که بنا به مصالح امنیتی و حفاظتی، حفظ هرگونه رابطه استخدامی آن دسته از کارکنان وزارت اطلاعات که به یکی از طرق بازریدی، انتقال و یا استفاده از مرخصی بدون حقوق از خدمت این دستگاه خارج شده‌اند به مصلحت نمی‌باشد، پیشنهاد مستثنا نمودن کارکنان وزارت اطلاعات را از شمول ماده (۱۴۷) قانون برنامه چهارم داده است. در واقع با تصویب این لایحه، کارکنان این وزارتخانه در صورت بازریدی (با اختیار و خواست کارمند یا خارج از اختیار وی)، انتقال به دیگر دستگاه‌های اجرایی و یا حتی استفاده از مرخصی بدون حقوق و اشتغال در بخش‌های غیردولتی، صندوق بازنشستگی خود را نیز تغییر دهند.

۱. متن ماده (۱۴۷) قانون برنامه چهارم توسعه

به منظور تقویت صندوق‌های بازنشستگی و سهولت جابه‌جایی کارکنان اقدام‌های ذیل به عمل می‌آید:

الف) به کارکنان مشمول صندوق‌های بازنشستگی اجازه داده می‌شود در صورتی که با خرید خدمت شوند یا به دستگاه‌های دیگر منتقل شوند یا با استفاده از مرخصی بدون حقوق (بدون محدودیت زمان) در بخش غیردولتی اشتغال یابند، کماکان مشمول صندوق بازنشستگی خود باشند.

ب) مستخدمین پیمانی دستگاه‌های مشمول صندوق بازنشستگی کشوری می‌توانند از نظر مزایای تأمین اجتماعی مشمول صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان بیمه خدمات درمانی گردند.

۲. مسئله

با توجه به اینکه کارکنان وزارت اطلاعات دارای قانون استخدامی ویژه‌ای هستند تداوم و استمرار ارتباط مستخدمان وزارت مزبور که رابطه استخدامی آنان با وزارت اطلاعات قطع می‌شود مصلحت نیست با صندوق بازنشستگی وزارت اطلاعات نیز رابطه داشته باشند. بنابراین برای قطع این رابطه لایحه اصلاحی زیر از سوی دولت ارائه شده است.

۳. لایحه اصلاحی دولت

ماده واحده - بند «الف» ماده (۱۴۷) قانون برنامه چهارم توسعه، بعد از عبارت «صندوق‌های بازنشستگی» عبارت به استثنای کارکنان وزارت اطلاعات اضافه شود.

۴. بررسی اظهار نظر کارشناسی

با توجه به اهمیت و جایگاه ویژه وزارت اطلاعات و ضرورت پیشگیری از جاسوسی و اقدامات علیه امنیت ملی از سوی کارکنانی که به دلایل مختلف با وزارت قطع رابطه کرده‌اند و در جای دیگر مشغول خدمت هستند قطع رابطه آنان با صندوق بازنشستگی وزارت اطلاعات نیز منطقی به نظر می‌رسد. نکته سلبی موجود این است که در این صورت کارکنان مزبور که در وزارت اطلاعات شاغل بوده‌اند و به سیستم‌های دیگری مأمور یا منتقل شده‌اند، هویت و سابقه خدمتی‌شان در صندوق بازنشستگی غیر از وزارت اطلاعات افشا و روشن خواهد شد و این موضوع برای آنان می‌تواند پیامدهای سلبی و منفی اجتماعی و اداری داشته باشد.

۵. تبیین موضوع

با توجه به مسائل و اصول حفاظتی حاکم بر وزارت اطلاعات که این وزارتخانه را به موجب مواد (۳۸) و (۸۶) قانون استخدامی وزارت اطلاعات ناگزیر به ایجاد صندوق بازنشستگی و پس‌انداز کارکنان وزارت اطلاعات کرده است. بدیهی است که حفظ هرگونه رابطه استخدامی کارکنان بازخریده شده، منتقل شده به دیگر دستگاه‌های اجرایی و کارکنانی که با استفاده از مرخصی بدون حقوق در بخش‌های غیردولتی مشغول به کار شده‌اند، با وزارت اطلاعات به مصلحت نمی‌باشد. لذا با در نظر گرفتن ملاحظات مذکور، این لایحه قابل تأیید و پذیرش است، اما نکاتی در این خصوص باید مدنظر قرار گیرد.

۱-۵. مابه‌التفاوت انتقال کسورات بیمه بازنشستگی کارمند به صندوق بازنشستگی جدید

از آنجایی که به موجب قوانین و مقررات فعلی، مابه‌التفاوت انتقال کسور بازنشستگی به صندوق جدید به عهده کارمند است و عموماً این هزینه انتقال خارج از توان مالی کارکنان دولت است، لذا آن بخش از سابقه کارمند نیز به دلیل عدم توان پرداخت مابه‌التفاوت کسورات بازنشستگی عملاً فاقد اثر می‌شود. این موضوع به خصوص در مورد کارکنانی که دارای سابقه خدمت بیشتری هستند، ملموس‌تر است. لذا پیشنهاد می‌شود مابه‌التفاوت کسورات بازنشستگی آن دسته از کارکنانی که خارج از میل و اراده خود از خدمت در وزارت اطلاعات محروم می‌شوند، از محل منابع داخلی این وزارتخانه پرداخت شود و آن دسته از کارکنانی که با میل و اراده خود از خدمت خارج می‌شوند، موظف به پرداخت مابه‌التفاوت کسورات بازنشستگی و در نتیجه تغییر صندوق بازنشستگی گردند. در بند «د» ماده (۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری هزینه جابه‌جایی تغییر صندوق بازنشستگی نیز مقرر شده است آن دسته از کارمندان رسمی و یا ثابت دستگاه‌های اجرایی که تمام یا بخشی از وظایف آنها به بخش غیردولتی واگذار می‌شود به عهده دولت است، هزینه جابه‌جایی تغییر صندوق ذی‌ربط با حفظ سوابق مربوط توسط دولت تأمین می‌شود.

۲-۵. کارکنانی که از مرخصی بدون حقوق استفاده می‌کنند

از آنجایی که ممکن است به دلیل استفاده از مرخصی بدون حقوق، رابطه استخدامی این دسته از کارکنان به صورت موقت با وزارت اطلاعات قطع شود و قبل از رسیدن به سن بازنشستگی مجدداً در این وزارتخانه مشغول به ادامه خدمت شوند، لذا تکلیف این افراد پس از بازگشت به کار در حالی که کسورات بیمه خود را نیز به دیگر صندوق‌های بازنشستگی انتقال داده‌اند، مسئله ای است که پیشنهاددهندگان لایحه توجهی به آن نداشته‌اند.

جمع‌بندی و پیشنهاد

لایحه مذکور با رعایت موارد ذیل، قابل تأیید و پذیرش است:

۱. پرداخت مابه‌التفاوت کسورات بازنشستگی از محل منابع داخلی وزارت اطلاعات برای آن دسته از کارکنانی که خارج از میل و اراده خود از خدمت در وزارت اطلاعات محروم می‌شوند،
۲. مستثنا کردن آن دسته از کارکنانی که با استفاده از مرخصی بدون حقوق به‌طور موقت از خدمت در وزارت اطلاعات خارج می‌شوند.